

УДК 37.036

Милян Ж. І.

викладач кафедри загальної педагогіки та
педагогіки вищої школи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ДО ПИТАННЯ ПРО МОДЕРНІЗАЦІЮ ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

В Україні впродовж останніх років здійснюється реформування освіти, в тому числі й початкової. Інтеграція України до світового освітнього простору передбачає вивчення здобутків зарубіжних країн. У зв'язку з цим вважаємо доцільним вивчення питання змісту початкової освіти Великої Британії.

Проведене нами дослідження свідчить, що збереження національних особливостей, опора на власний історичний і культурний досвід і традиції є домінуючим чинником процесу розвитку цієї країни. При цьому в сучасних умовах глобалізації визначення основних закономірностей, що впливають на формування й модернізацію змісту початкової освіти в таких розвинених країнах, як Велика Британія, є актуальним і необхідним для розвитку системи української національної освіти через те, що світова освіта постійно формується як макросистема, що поєднує ряд регіональних національних систем. Внаслідок цього процес розвитку й модернізації загальної системи шкільної освіти передбачає переосмислення національного змісту освіти і апробацію позитивного закордонного досвіду, що дозволяє виховати особистість школяра в контексті культурного плюралізму, зберігаючи культурно-історичні цінності, освітні стандарти і традиції разом з асиміляцією інтернаціонального досвіду.

У результаті дослідження було встановлено, що в західній освітній практиці має місце реалізація демократичних процесів. Існуюча модель

інформаційного суспільства враховує демократичний характер організації змісту початкової освіти Об'єднаного Королівства Великобританії, що визначає умови її модернізації, а також встановлює закономірності розвитку суспільства як керованого співтовариства. Причиною такого явища служить громадянська згода, яка виникає в процесі демократичних дискусій у суспільстві.

Здійснений аналіз наукової літератури [1; 2] дає можливість виявити певні тенденції реформування змісту початкової освіти у Великій Британії в кінці ХХ – на початку ХХІ століття. Зокрема, існує пряма залежність рівня розвитку освіти країни від її соціально-економічного розвитку. До соціально-економічних умов, що впливають на формування змісту освіти Великої Британії в даному періоді, відноситься: поступове посилення впливу глобалізаційних процесів як загального контексту розвитку змісту освіти; домінування неоліберальних ідейно-політичних поглядів, які стали основою для розробки програм реформування освіти; розвитку інститутів фінансової підтримки різних освітніх програм.

Наприкінці ХХ – початку ХХІ століття у сфері державної освітньої політики Великої Британії здійснені певні реформаторські дії, які мають вплив на зміст початкової освіти, зокрема, «Закон про реформу освіти» (The Education Reform Act), що визначає стратегію формування системи освіти як централізовану й реалізує фінансову підтримку шкіл.

Теоретико-методологічною основою формування змісту освіти є різноманітні освітні парадигми: прагматична, технократична, ліберально-демократична (Дж.Дьюї, Е.Моріс, Б.Скінер). Однак, на початку ХХІ століття гуманістична парадигма стало провідною в педагогічній практиці в контексті організації змісту освіти в початкових школах Великої Британії. Вона орієнтована на створення різноманітних систем шкільної освіти для підвищення якості загальної освіти країни із врахуванням духовно-моральної, патріотичної і громадянської позиції особистості з уніфікованими культурно-історичними цінностями й традиціями. Таким чином, спостерігається тенденція відмови від традиційних і авторитарних освітніх парадигм на користь орієнтації змісту освіти на особистість, яка навчається.

Освітні парадигми Великої Британії визначають наступні принципи організації й модернізації змісту освіти: практична спрямованість навчання; стандартизація; когнітивно-орієнтована організація навчання; гуманізм; полікультурність.

Предметне наповнення змісту початкової освіти утворення містить загальні компоненти (варіативні й інваріантні; навчальні дисципліни мовного, математичного, природничого спрямування), а також інноваційну предметну галузь – «Галузь технологій і дизайну» (Technology and Design), що включає такі предметні дисципліни інваріантного компонента як: Проектування й

дизайн (Technology and Design), інформаційні технології (Information Technology, IT); релігія включена у варіативний компонент.

Комплексним фактором формування змісту початкової освіти в розглянутий період є система Діагностики навчальних Досягнень. У Великій Британії система оцінювання включає широкий спектр варіативних контрольних робіт: тестування, есе, твори, відповіді на питання в письмовій формі, анкетування, логічні завдання й інші. Дані роботи виконують функції навчання, спостереження, контролю і корекції.

Отже, у формуванні змісту початкової освіти виявлено такі основні тенденції: поширення й вплив глобалізації економіки на громадсько-суспільні сфери життя; інформатизація; здійснення фінансової підтримки різних освітніх програм; інтеграція досвіду різних видів діяльності з метою об'єднання навчальних предметних дисциплін, освоєних знань і досвіду; оцінювання досягнень учнів у форматі національних і міжнародних систем; формування змісту освіти з урахуванням принципів полікультурності, гуманізму й практичної спрямованості.

Список літератури

1. Coe R. School improvement: Reality and illusion. *British Journal of Educational Studies*. 2009. Vol. 57. № 4. P. 363-379.
2. Wilson A., Creativity in Primary Education. SAGE Publication: 3rd Edition: UK, 2015. 255p.